

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2019/22.4.2026 Αναφορά Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΟ: Το υπ' αρ. 63546/23.4.2026 έγγραφο.

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς του βουλευτή κ. Πέτρου Παππά, με θέμα «Επιστολή του Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης σχετικά με φαινόμενα αισχροκέρδειας και αναγκαστικά μέτρα κατά δανειοληπτών», απευθυνόμενη και προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την οποία διαβιβάζεται επιστολή του Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, για τα ζητήματα αρμοδιότητάς μας που τίθενται σε αυτή, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Κατ' αρχάς, η Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι η διατήρηση πληθωριστικών πιέσεων, ιδίως σε βασικά αγαθά και στην ενέργεια, επηρεάζει ουσιωδώς το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και τη ρευστότητα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Για τον λόγο αυτό έχουν ληφθεί και εξακολουθούν να λαμβάνονται μέτρα ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος, φορολογικής ελάφρυνσης, ρύθμισης οφειλών και προστασίας των ευάλωτων οφειλετών, με στόχο τη στήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν πραγματική αδυναμία ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις τους.

Ως προς το αίτημα αναστολής όλων των αναγκαστικών μέτρων κατά των δανειοληπτών, επισημαίνεται ότι η Πολιτεία έχει ήδη θεσπίσει σειρά μόνιμων και στοχευμένων εργαλείων προστασίας, τα οποία, υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις, οδηγούν σε αναστολή ή αποτροπή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις, πλειστηριασμούς, δεσμεύσεις λογαριασμών και λοιπές ενέργειες είσπραξης.

Η Κυβέρνηση δεν έχει επιλέξει μια οριζόντια, άνευ προϋποθέσεων, αναστολή κάθε αναγκαστικού μέτρου για το σύνολο των οφειλετών, ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης, περιουσιακών στοιχείων, ύψους οφειλής ή συμπεριφοράς αποπληρωμής. Μια τέτοια γενικευμένη αναστολή θα δημιουργούσε κινδύνους άνισης μεταχείρισης μεταξύ συνεπών και μη συνεπών οφειλετών, θα αποθάρρυνε τις βιώσιμες ρυθμίσεις, θα επηρέαζε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και θα επιβάρυνε τελικά την πρόσβαση νοικοκυριών και επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση.

Αντιθέτως, το ισχύον πλαίσιο προβλέπει συγκεκριμένους μηχανισμούς προστασίας για τους οφειλέτες που συνεργάζονται, αιτούνται ρύθμιση και πληρούν τα κριτήρια οικονομικής αδυναμίας ή ευαλωτότητας.

A. Μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών του ν. 4738/2020 προβλέπεται αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ήδη από το στάδιο της διαδικασίας ρύθμισης. Ειδικότερα, από την οριστική υποβολή της αίτησης και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας αναστέλλονται οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί επί κινητής και ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. Η προστασία αυτή παρέχει στον οφειλέτη τον αναγκαίο χρόνο για την αξιολόγηση της αίτησής του και τη διαμόρφωση πρότασης ρύθμισης, χωρίς να εξελίσσονται παράλληλα μέτρα εκτέλεσης από τους συμμετέχοντες πιστωτές.

B. Μετά την επίτευξη σύμβασης αναδιάρθρωσης στο πλαίσιο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, προβλέπεται αυτοδίκαιη αναστολή μέτρων ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, εφόσον τηρείται η ρύθμιση. Με τον τρόπο αυτό, η ρύθμιση δεν αποτελεί απλή διευκόλυνση πληρωμής, αλλά συνοδεύεται από ουσιαστική έννομη προστασία, καθώς δεν επιτρέπεται σε πιστωτή που δεσμεύεται από τη σύμβαση να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση για ρυθμισμένη απαίτηση. Αν κατά τον χρόνο επίτευξης της σύμβασης εκκρεμεί διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης για απαίτηση που ρυθμίστηκε, αυτή αναστέλλεται.

Γ. Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός παρέχει συνολική δυνατότητα ρύθμισης οφειλών προς Δημόσιο, Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τράπεζες και εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων. Στα οφέλη ένταξης στον Μηχανισμό περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, η δυνατότητα αποπληρωμής έως 240 δόσεις για οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και έως 420 δόσεις προς χρηματοδοτικούς φορείς, καθώς και η δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής, τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων, κατά περίπτωση και υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις.

Δ. Ειδικά για τους ευάλωτους οφειλέτες έχει θεσπιστεί ενισχυμένο πλαίσιο προστασίας μέσω της Βεβαίωσης Ευάλωτου Οφειλέτη και της υποχρεωτικότητας της πρότασης ρύθμισης. Για τους οφειλέτες που έχουν λάβει Βεβαίωση Ευάλωτου Οφειλέτη, το ισχύον πλαίσιο προβλέπει αυτοματοποιημένη και υποχρεωτική αποδοχή από τράπεζες και Δημόσιο της πρότασης

αναδιάρθρωσης του χρέους τους, εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις. Ο δανειολήπτης διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει την πρόταση, ενώ οι τράπεζες και οι servicers, σε περίπτωση διαφωνίας, οφείλουν να προσφύγουν δικαστικά και να αναλάβουν το σχετικό κόστος, εφόσον διαθέτουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο οφειλέτης δεν είναι πράγματι ευάλωτος.

Ε. Για τους ευάλωτους οφειλέτες που επιδιώκουν την προστασία της κύριας κατοικίας τους λειτουργεί το Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης, το οποίο συνδέεται ρητά με την αναστολή μέτρων των πιστωτών. Το Πρόγραμμα, που εισήχθη με τα άρθρα 13 επ. του ν. 4916/2022, προβλέπει συνεισφορά του Δημοσίου στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας στο πλαίσιο της πτώχευσης. Στα βασικά χαρακτηριστικά του περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η αναστολή μέτρων των πιστωτών, όπως κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις, για όσο χρόνο ο οφειλέτης έχει υπαχθεί στο Πρόγραμμα και επωφελείται της σχετικής προστασίας. Μάλιστα, με τον ν. 5297/2026, ο οποίος δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ στις 28.4.2026, παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής αίτησης στο Ενδιάμεσο Πρόγραμμα μέχρι την έκδοση της απόφασης περί έναρξης λειτουργίας του Φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης.

ΣΤ. Το Ενδιάμεσο Πρόγραμμα αποτελεί μεταβατικό εργαλείο μέχρι την πλήρη λειτουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης του ν. 4738/2020. Ο υπό σύσταση Φορέας έχει ως σκοπό να παρέχει στους ευάλωτους οφειλέτες τη δυνατότητα διατήρησης της κατοικίας τους μέσω μακροχρόνιας μίσθωσης και, υπό προϋποθέσεις, επαναγοράς του ακινήτου. Έτσι, η προστασία της κύριας κατοικίας των ευάλωτων οφειλετών δεν αντιμετωπίζεται αποσπασματικά, αλλά εντάσσεται σε ένα διαδοχικό πλαίσιο προσωρινής και μόνιμης προστασίας.

Ζ. Με τον ν. 5072/2023 ενισχύθηκε η θέση των δανειοληπτών έναντι των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων, μέσω υποχρεώσεων διαφάνειας, ενημέρωσης και εξυπηρέτησης. Από την 1η Απριλίου 2024 εφαρμόζεται η υποχρέωση των διαχειριστών πιστώσεων να παρέχουν προσωποποιημένη ενημέρωση στους δανειολήπτες μέσω ειδικών ψηφιακών πλατφορμών. Η εξατομικευμένη αυτή ενημέρωση επιτρέπει στους οφειλέτες να γνωρίζουν με ακρίβεια την οφειλή τους, τις καταβολές τους, τους όρους ρύθμισης και τα διαθέσιμα στοιχεία εξυπηρέτησης, ώστε να μπορούν να κινηθούν εγκαίρως προς ρύθμιση και να αποτρέψουν την κλιμάκωση σε μέτρα εκτέλεσης.

Η. Η Πολιτεία έχει ενισχύσει την εξυπηρέτηση και καθοδήγηση των οφειλετών μέσω των αρμόδιων δομών της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Οι οφειλέτες μπορούν να ενημερώνονται για τα διαθέσιμα εργαλεία ρύθμισης, τη Βεβαίωση Ευάλωτου Οφειλέτη, τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και τα στάδια της διαδικασίας, ώστε να αξιοποιούν έγκαιρα τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας και να μην οδηγούνται παθητικά σε διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης.

Περαιτέρω, η Κυβέρνηση έχει ήδη ανακοινώσει πρόσθετες νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίες πρόκειται να εισαχθούν προς ψήφιση και ενισχύουν περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους και αποτροπής των συνεπειών της αναγκαστικής είσπραξης. Οι παρεμβάσεις αυτές κινούνται στην ίδια κατεύθυνση: όχι οριζόντια και άνευ προϋποθέσεων αναστολή κάθε αναγκαστικού μέτρου, αλλά παροχή ουσιαστικών εργαλείων ρύθμισης, επανεκκίνησης και αποκατάστασης της οικονομικής λειτουργίας των πολιτών, επαγγελματιών και επιχειρήσεων που επιδιώκουν να καταστούν συνεπείς.

Πρώτον, θεσπίζεται δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οφειλέτης του Δημοσίου θα μπορεί να επιτυγχάνει την άρση της κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού, εφόσον εξοφλήσει τουλάχιστον το 25% της οφειλής του και, συγχρόνως, ρυθμίσει τις λοιπές οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, καθώς αποκαθιστά την πρόσβαση του οφειλέτη στο τραπεζικό σύστημα και επιτρέπει τη διατήρηση ενός αναγκαίου επιπέδου ρευστότητας για την κάλυψη βασικών αναγκών νοικοκυριών, ελεύθερων επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

Η παρέμβαση αυτή συνδέεται άμεσα με το αίτημα προστασίας από αναγκαστικά μέτρα, διότι αντιμετωπίζει μία από τις πλέον επαχθείς συνέπειες της αναγκαστικής είσπραξης, ήτοι τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, χωρίς όμως να καταργεί την υποχρέωση ρύθμισης και σταδιακής αποπληρωμής των οφειλών.

Δεύτερον, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών.

Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και οφειλετών με συνολικές οφειλές από 5.000 ευρώ έως 10.000 ευρώ, ενώ μέχρι σήμερα το κατώτατο όριο ένταξης ήταν οι 10.000 ευρώ. Η διεύρυνση αυτή είναι κρίσιμη, διότι εντάσσει στο προστατευτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο μικρότερους οφειλέτες, οι οποίοι μέχρι σήμερα δεν μπορούσαν να αξιοποιήσουν τον μηχανισμό, παρά το γεγονός ότι και για αυτούς η συσσώρευση μικρότερων οφειλών μπορεί να οδηγήσει σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης ή είσπραξης.

Με την ένταξη και των μικρότερων αυτών οφειλών στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό διευρύνεται αντίστοιχα και η προστατευτική λειτουργία του πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αναστολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τη διαδικασία και μετά την επίτευξη ρύθμισης, σύμφωνα με τους όρους του ν. 4738/2020.

Τρίτον, θεσπίζεται νέα δυνατότητα ρύθμισης έως 72 δόσεων για παλαιές αρρύθμιστες οφειλές. Η εξαγγελθείσα ρύθμιση αφορά οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 31.12.2023 και δεν τελούσαν σε καθεστώς ρύθμισης κατά την 21.04.2026. Ως προϋπόθεση υπαγωγής προβλέπεται είτε η αποπληρωμή είτε η ρύθμιση τυχόν νεότερων ληξιπρόθεσμων οφειλών, δηλαδή οφειλών που δημιουργήθηκαν μετά το 2023, μέσω της πάγιας ρύθμισης. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας

καταβολής έχει ανακοινωθεί ότι θα ανέρχεται σε 30 ευρώ, ενώ το επιτόκιο θα είναι το αντίστοιχο της πάγιας ρύθμισης άνω των 12 δόσεων.

Η ρύθμιση αυτή λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό. Παρέχει μια ευρεία δυνατότητα τακτοποίησης παλαιών φορολογικών και ασφαλιστικών εκκρεμοτήτων, ώστε οι οφειλέτες να επανέλθουν σε καθεστώς ρύθμισης, να περιορίσουν τον κίνδυνο λήψης ή συνέχισης μέτρων αναγκαστικής είσπραξης και να αποκαταστήσουν τη φορολογική και ασφαλιστική τους συνέπεια. Παράλληλα, η ρύθμιση των 72 δόσεων λειτουργεί ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό εργαλείο σε σχέση με τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό, ανάλογα με το τι είναι συμφερότερο για κάθε οφειλέτη, ενώ μέσω του Εξωδικαστικού εξακολουθεί να υφίσταται, κατά περίπτωση, δυνατότητα διαγραφής μέρους της οφειλής.

Οι ανωτέρω εξαγγελθείσες διατάξεις ενισχύουν περαιτέρω την απάντηση της Πολιτείας στο ζήτημα των αναγκαστικών μέτρων. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται ουσιαστική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους, χωρίς να ενθαρρύνεται η στρατηγική αθέτηση πληρωμών. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το ισχύον και υπό διαμόρφωση πλαίσιο δεν αφήνει τους δανειολήπτες απροστάτευτους έναντι των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης. Αντιθέτως, προβλέπει πολλαπλές βαθμίδες προστασίας: αναστολή μέτρων κατά τη διάρκεια της εξωδικαστικής διαδικασίας, αναστολή μέτρων μετά τη σύναψη και τήρηση ρύθμισης, ειδική προστασία ευάλωτων οφειλετών, προστασία κύριας κατοικίας μέσω του Ενδιάμεσου Προγράμματος, υποχρεωτικότητα ρυθμίσεων για τους ευάλωτους, ενίσχυση της διαφάνειας έναντι των *servicers*, δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού και νέες δυνατότητες τμηματικής αποπληρωμής οφειλών.

Συνεπώς, η απάντηση στο αίτημα περί αναστολής όλων των αναγκαστικών μέτρων δεν είναι η υιοθέτηση μιας οριζόντιας και αδιαφοροποίητης απαγόρευσης, αλλά η εφαρμογή ενός συνεκτικού πλαισίου στοχευμένης προστασίας. Το πλαίσιο αυτό επιδιώκει να προστατεύσει όσους έχουν πραγματική ανάγκη, να ενθαρρύνει την έγκαιρη ρύθμιση των οφειλών, να διατηρήσει την ασφάλεια δικαίου και να διασφαλίσει ότι οι λύσεις που παρέχονται είναι βιώσιμες τόσο για τους οφειλέτες όσο και για την πραγματική οικονομία.

Υπό τα ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η Πολιτεία δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα των αναγκαστικών μέτρων με αδράνεια, αλλά με ένα διαρκώς εμπλουτιζόμενο πλέγμα στοχευμένων παρεμβάσεων. Οι παρεμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν τόσο ήδη ισχύοντα εργαλεία προστασίας όσο και νέες διατάξεις που πρόκειται να εισαχθούν προς ψήφιση, ιδίως για την άρση κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού, τη διεύρυνση του Εξωδικαστικού Μηχανισμού και τη ρύθμιση παλαιών οφειλών έως 72 δόσεις.

Η επιλογή αυτή είναι θεσμικά και οικονομικά ορθότερη από μια γενική και αδιαφοροποίητη αναστολή όλων των αναγκαστικών μέτρων, διότι προστατεύει ουσιαστικά όσους έχουν πραγματική ανάγκη και επιδιώκουν τη ρύθμιση των υποχρεώσεών τους, χωρίς να επιβραβεύει τη στρατηγική ασυνέπεια και χωρίς να υπονομεύει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την ασφάλεια των

συναλλαγών και τη λειτουργία της πραγματικής οικονομίας. Ιδίως δε ως προς την πρώτη κατοικία, η επικείμενη ρύθμιση που θα επιτρέπει στον οφειλέτη να επιλέγει την προστασία της κύριας κατοικίας του μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, με αντίστοιχη αξιοποίηση της λοιπής περιουσίας του, ενισχύει περαιτέρω το υφιστάμενο προστατευτικό πλαίσιο και απαντά στο αίτημα για ουσιαστική, στοχευμένη και βιώσιμη προστασία της οικογενειακής στέγης.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση